

LEWIATAN

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

member of BUSINESSEUROPE

Warszawa, 18 lipca 2013 r.

KL/444/120/BW/2013

Pan
Jacek CICHOCKI
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

W związku z zaplanowanym na dzień 23.07.2013 r. posiedzeniem Rady Ministrów, podczas którego rozpatrzony będzie projekt nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w imieniu firm zrzeszonych w Konfederacji Lewiatan apeluję do Pana Ministra o jego nieprzyjmowanie w przedłożonej wersji. Projekt zawiera wiele niekorzystnych zmian dla przedsiębiorców, a jego liczne zapisy budzą poważne wątpliwości Rządowego Centrum Legislacji, Rady Legislacyjnej działającej przy Prezesie Rady Ministrów, jak również Sądu Najwyższego.

Nie uwzględniono większości uwag przedsiębiorców:

Pomimo, że projekt w założeniu miał na celu poprawę sytuacji przedsiębiorców, ich pewności prawnej, a także uproszczenie i przyśpieszenie procedur, w praktyce służyć będzie wyłącznie realizacji celu, jakim jest zwiększenie skuteczności regulacji z perspektywy organu ochrony konkurencji. Świadczy o tym również fakt, że w trakcie konsultacji społecznych tylko nieliczne uwagi środowiska przedsiębiorców zostały uwzględnione. Wynika to również z tego, że projekt ustawy, który powinien uwzględniać różne interesy i różne wartości, właściwie przygotowany został przez Prezesa UOKiK, a więc organ, który w przyszłości będzie stosował te przepisy.

Istotną kwestią pominiętą w nowym projekcie jest zakres i rodzaj żądanych przez Prezesa UOKiK informacji i dokumentów. W praktyce zdarza się bowiem, że na żądanie Prezesa UOKiK przedsiębiorcy obowiązani są przekazywać tzw. informacje przetworzone, w postaci różnego rodzaju analiz, wykresów, które nie są w ich posiadaniu przedsiębiorców, ale dopiero muszą być wytworzone, co jest czasochłonne i kosztowne. **Z kolei w sytuacji, w której przedsiębiorca uważa, że konkretne żądanie informacji lub dokumentu jest nieuzasadnione, najczęściej nie zaryzykuje odmowy jej udzielenia, z uwagi na groźbę nałożenia niezwykle wysokiej i nieproporcjonalnej do ewentualnego przewinienia kary pieniężnej w wysokości do 50 000 000 euro.**

Represyjność ustawy:

Aktualna wersja projektu z dnia 12 lipca 2013 r., niestety, w dalszym ciągu zawiera wiele niekorzystnych propozycji, w tym m.in. bardzo wysokie kary pieniężne dla menedżerów zarządzających przedsiębiorstwami. Niepokojąca jest już sama wysokość kar, które należy ocenić jako niezwykle represyjne. W projekcie znajduje się propozycja kary w wysokości do 2 000 000 zł. **Dla porównania, obecnie, najwyższa kwota grzywny, wynikająca z przepisów ogólnych kodeksu karnego (nie biorąc pod uwagę szeregu przepisów**

szczególnych) i nakładana przez niezawisłe sądy karne, wynosi 1 080 000 zł. i nawet w sytuacji nadzwyczajnego obostrzenia kary nie może przekroczyć 1 620 000 zł!

Konwencja Praw Człowieka i Obywatela:

Zastrzeżenia budzi nie tylko wysokość kar, ale także sama procedura ich nakładania oraz tryb odwoławczy. **Należy zwrócić uwagę, że w rękach Prezesa UOKiK skupione zostaną wszystkie kompetencje: dochodzeniowe, oskarżycielskie i orzecznicze.** Najpoważniejsze wątpliwości budzi – zwłaszcza w kontekście kary pieniężnej w wysokości do 2 000 000. zł – procedura odwoławcza przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Będzie ona niewątpliwie „unikalna” w skali całego systemu prawnego. Od nałożonej bowiem kary administracyjnej, przedsiębiorcy będzie przysługiwać odwołanie według procedury cywilnej, w której powinien mieć prawo do obrony na zasadach prawa karnego. Taki konglomerat przepisów będzie prawdziwym torem przeszkód zarówno dla przedsiębiorców, jak i organów państwa – administracyjnych i sądowych.

W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, przyjmuje się, że postępowanie antymonopolowe przed prezesem UOKiK jest postępowaniem karnym w autonomicznym rozumieniu art. 6 Konwencji. **Oznacza to, że postępowanie antymonopolowe w sprawach praktyk ograniczających konkurencję i w późniejszym postępowaniu przed SOKiK obowiązuje wyższy standard ochrony praw przedsiębiorcy, a zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia organu regulacji w tym zakresie, powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej. Projekt ustawy nie zapewnia obywatelom wymaganych przez Konwencję standardów i nie zagwarantuje im w wystarczającym stopniu praw procesowych.**

Tajemnice prawnie chronione i zakaz samooskarżania:

Projekt nie zapewnia też osobom zarządzającym bezwzględne prawo do nieobciążania samego siebie, które jest podstawowym elementem prawa do obrony. Choć z projektu usunięto pierwotne projektowane szkodliwe zapisy, nie wprowadzono już jednak koniecznych zmian w obecnej ustawie. Brakuje też jednoznacznego uregulowania kwestii ochrony poufności komunikacji pomiędzy niezależnym prawnikiem a przedsiębiorcą, jeżeli związana jest ona z korzystaniem przez niego z prawa do obrony – tzw. legal professional privilege (zasada LPP). Propozycje zmian w tym zakresie pierwotnie przewidziane były w założeniach do ustawy, lecz niestety w projekcie ustawy zrezygnowano z tych założeń i zaproponowano jedynie częściowe uregulowanie, niewystarczające z punktu widzenia praw procesowych osób zarządzających. Przedsiębiorca powinien mieć bowiem – wyraźnie przewidziane w przepisach ustawy – prawo odmowy przekazania Prezesowi UOKiK informacji lub dokumentów, zawierających tajemnice prawnie chronione, nie tylko w toku przeszukania, ale ponadto w trakcie kontroli, a także w toku zwykłego postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK.

Publiczne informowanie:

Nie uchylono też projektowanego art. 73a, dającego Prezesowi UOKiK uprawnienie do podawania do publicznej wiadomości informacji o podejrzeniu naruszenia prawa przez

przedsiębiorcę, co godzi w kontytucyjną zasadę domniemania niewinności i ochronę dóbr osobistych przedsiębiorców. Publikacja taka będzie mogła następować pomimo braku jakiegokolwiek decyzji lub orzeczenia w sprawie, bez możliwości jego zaskarżenia i dochodzenia ewentualnego odszkodowania.

Wobec powyższego, w imieniu przedsiębiorców wszystkich branż, zrzeszonych w Konfederacji Lewiatan, zwracam się do Pana Ministra z apelem o nieprzyjmowanie tak szkodliwego i rażąco niesprawiedliwego dla przedsiębiorców projektu ustawy.

Dr Henryka Bochniarz

Prezydent

Konfederacja Lewiatan

